

SUNUŞ

Türk deri sektörü imalat sanayi içinde en köklü geçmişe sahip olan sanayi kollarının başında gelmektedir. Sektör uzun yılların bilgi birikimine ve tecrübesine sahip bulunmaktadır. Deri sektörü gelişimini büyük ölçüde döviz kazandırıcı hizmetler odaklı olarak sağlamış ve buna yönelik bir yapı oluşturmuştur. Bu itibarla önümüzdeki dönemde sektörde en önemli belirleyici ve itici unsur yine ihracat ve döviz kazandırıcı faaliyetlere sağlanacak destekler ve buna bağlı olarak rekabet gücünde yaşanacak artışlar olacaktır.

Bu itibarla Deri Sektörüne ilişkin olarak durum tespiti sorunlar ve çözüm önerilerine ilişkin bir güncelleme çalışması yapılarak “Deri Sektörü; Durum Tespiti, Sorunlar ve Çözüm Önerileri” Raporu hazırlanmıştır.

Çalışmada öncelikle son yıllara ilişkin sayısal veriler kullanılarak Türk ve dünya deri sektörüne ilişkin bir durum tespiti yapılmaktadır. Ardından sektörün rekabet gücünü olumsuz etkileyen sorunlar 18 ana başlıkta ortaya konmakta ve her soruna ilişkin çözüm önerisine yer verilmektedir.

Çalışmanın temel amacı özellikle kamu otoriteleri nezdinde sektörün sorunlarını ortaya koymak ve sunulan çözüm önerilerinin hayata geçirilmesini sağlamaktır.

Saygılarımızla,

Dr. Can Fuat GÜRLESEL
Ekonomi ve Strateji
Danışmanlık Hizmetleri
İstanbul, Mayıs 2012

İÇİNDEKİLER

I.BÖLÜM TÜRKİYE VE DÜNYA'DA DERİ SEKTÖRÜ GENEL GÖRÜNÜMÜ

I.1 TÜRKİYE DERİ SEKTÖRÜ

1. DERİ SANAYİNİN İMALAT SANAYİ İÇİNDE YERİ
2. DERİ SANAYİ VE ALT ÜRÜN GRUPLARI ÜRETİMİ
3. DERİ SANAYİ GENEL VE ALT ÜRÜN GRUPLARI İSTİHDAMI
4. ÜRETİM BÖLGELERİ VE ÜRETİM KAPASİTESİ
5. DIŞ TİCARET
6. İÇ TÜKETİM

II.2 DÜNYA DERİ SEKTÖRÜ

II.3 GENEL DEĞERLENDİRME

II. BÖLÜM DERİ SEKTÖRÜNÜN SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. YÜKSEK ÜRETİM MALİYETLERİ VE ÜRETİMDE REKABET GÜCÜNÜN AZALMASI
2. HAMMADDEDE DIŞA BAĞIMLILIK VE YÜKSEK HAMMADDE FİYATLARI
3. YENİ YATIRIM TEŞVİKLERİ VE DERİ SEKTÖRÜ İÇİN YARARLANMA KISITLARI
4. YÜKSEK ÇEVRE ÖNLEMLERİ MALİYETLERİ VE SINIRLI DESTEKLER
5. İTHALAT, KORUNMA ÖNLEMLERİ VE İÇ PİYASADA UYGULAMALAR
6. VADELİ İTHALATLARDA YÜKSEK KKDF UYGULAMASI
7. MEVCUT KÜMELENMELERİN DESTEKLENMESİ VE ÖZENDİRİLMESİ
8. ÖZEL FATURA KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN İHRACATIN, RESMİ İHRACAT RAKAMLARINA DAHİL EDİLMEMESİ
9. ÖZEL FATERALI İHRACATLARDA ÖTV İADESİ YAPILMAMASI
10. HAM, YARI İŞLENMİŞ VE İŞLENMİŞ KIYMETLİ KÜRK POSTU İTHALATI VE ÜRETİMİNDE %20 ÖTV VE % 18 KDV UYGULAMASI
11. RUSYA PAZARINA İHRACAT
12. KAYIT DIŞI VE TAKLİTÇİLİK
13. DERİ VE KÜRK GİYİM EŞYASI, SARACİYE VE AYAKKABI SEKTÖRÜNDEKİ TASARIM FAALİYETLERİNİN (YATIRIMLAR VE HARCAMALAR) DESTEKLENMESİ
14. MARKALAŞMA VE MARKALI İ İHRACAT İÇİN DESTEKLERİN ARTTIRILMASI
15. DAHİLDE İŞLEME REJİMİ KAPSAMINDA İZİN VERİLEN DÖVİZ KULLANIM ORANI
16. DERİ MAKİNALARINDA FİNANSAL KİRALAMA İLE YAPILAN ALIMLARDA UYGULANAN % 18 KDV ORANI
17. YAĞLAMA MÜSTAHZARLARINDA ÖTV UYGULAMASI
18. TOPLU İŞ İLİŞKİLERİ KANUN TASARISI İLE İLGİLİ GÖRÜŞ VE ÖNERİLER